

Öljyä laineilla

Sanonta valaa öljyä laineille tarkoittaa vaikean ja tulehtuneen tilanteen rauhoittelua. Tosin tätäkin lausahdusta käytetään päivittäisessä merkityksessä, mikä kyllä ainakin mainion radio-ohjelman Aristoteleen kantapäähän mukaan on mitä vakavin fraasirikos. Minkähän tyyppistä öljyä laineille pitää valaa, jos haluaa tyynnyttää tilannetta. Ei ainakaan sitä, mitä Meksikon lahdella paraikaa syöksee meren pohjasta.

Jenkit käyttävät öljyjaloiteita tuhottomasti, noin neljänneksen koko maailman kulutuksesta. Asukasta kohti se merkitsee noin tuplaa perinteisiin länsimaihin Britanniaan, Saksaan ja Ranskaan verrattuna. Tilastojen kärjessä keikkuu tosin sellaisia kummallisuuksia kuten Singapore, Kuwait ja Qatar.

Liikennepolttoaineiden jalostamohinnat Euroopassa ja USA:ssa ovat samaa tasoa. Amerikassa öljyä verotetaan kuitenkin lievästi. Bensa maksaa siellä alle 80 senttiä litralta. Hinta on viime vuosina noussut, mikä on saanut jenkit kauhun valtaan. Suurten SUV-autojen myynti on romahtanut.

Ennen vanhaan jenkit pumppasivat öljynsä omilta takamailtaan. Teksasista ei taida enää uusia esiintymiä löytyä. Vanhanaikaiset pumput louskuttavat enää hitaasti pieniä tilkkoja mustaa kultaa maan uumenista.

Onneksi öljyä on löytynyt muualta. Amerikkalaiset firmat tai maahan läheisessä suhteessa olevat muunmaalaiset öljy-yhtiöt ovat toimineet aktiivisesti maailman joka kolmassa. Exxon, Gulf tai Chevron ovat tuttuja nimiä.

Amerikkalaiset ja eurooppalaiset öljynporausta harrastavat yhtiöt ovat tottuneet saamaan poraus- ja pumppauslupansa, missä vain liikkuiivatkaan. Paikalliset hallitsijat polvistuivat ja suostuivat kaikkeen. Oli luvassa paljon rahaa, jota he itse eivät olisi kyenneet kaivamaan.

Öljykenttien ympäristöistä ei paljoa huolta kannettu. Jos nyt öljypalo pääsi ryöstäytymään valloilleen, kutsuttiin Red Adair apuun, ja hän porukoineen sammutti. Pienemmistä vuodoista ei välitetty. Leväperäisessä suhtautumisessa raakaöljyn aikaansaamiin tuhoihin amerikkalaisille pärjäsivät vaan neukat. He eivät välittäneet senkään vertaa.

Meksikonlahdella tussahti Deepwater Horizon -porauslautta. Sen omistaa brittiläisperäinen yhtiö BP, joka on tunnetusti hyvissä väleissä amerikkalaisten finanssipiirien kanssa. Lautta tuhoutui jättäen meren pohjaan vapaasti pulppuavan lähteen. Se lähde ei nyt oikeastaan pulppua vaan sylkee mereen 800 kuutiota raakaöljyä päivässä.

Onnettomuus sai tietysti runsaasti julkisuutta, koska se tapahtui Jenkeissä. Oikeastaan ensimmäistä kertaa suuri öljytuho uhkaa Yhdysvaltain sydänmaita. Tähän mennessä vakavin öljyturma sattui kaukana Alaskassa, jossa ei nyt juuri, ainakaan jenkkien mukaan, ihmisiä asustele.

Öljy on jo rantautunut Louisianan rannoille. Jos öljyn purkautumista ei saada kuriin, mönjä saavuttaa pian Floridan osavaltion länsirannikon, Tampa Bayn ja Cape Coralin biitsit. Ne ovat jenkkien lomaparatiiseja.

Saavat jenkit lopultakin töhnät omille etupihoilleen.

pajen